

Про прозорість та академічну доброчесність у роботі з ШІ



ARS
DOCENDI

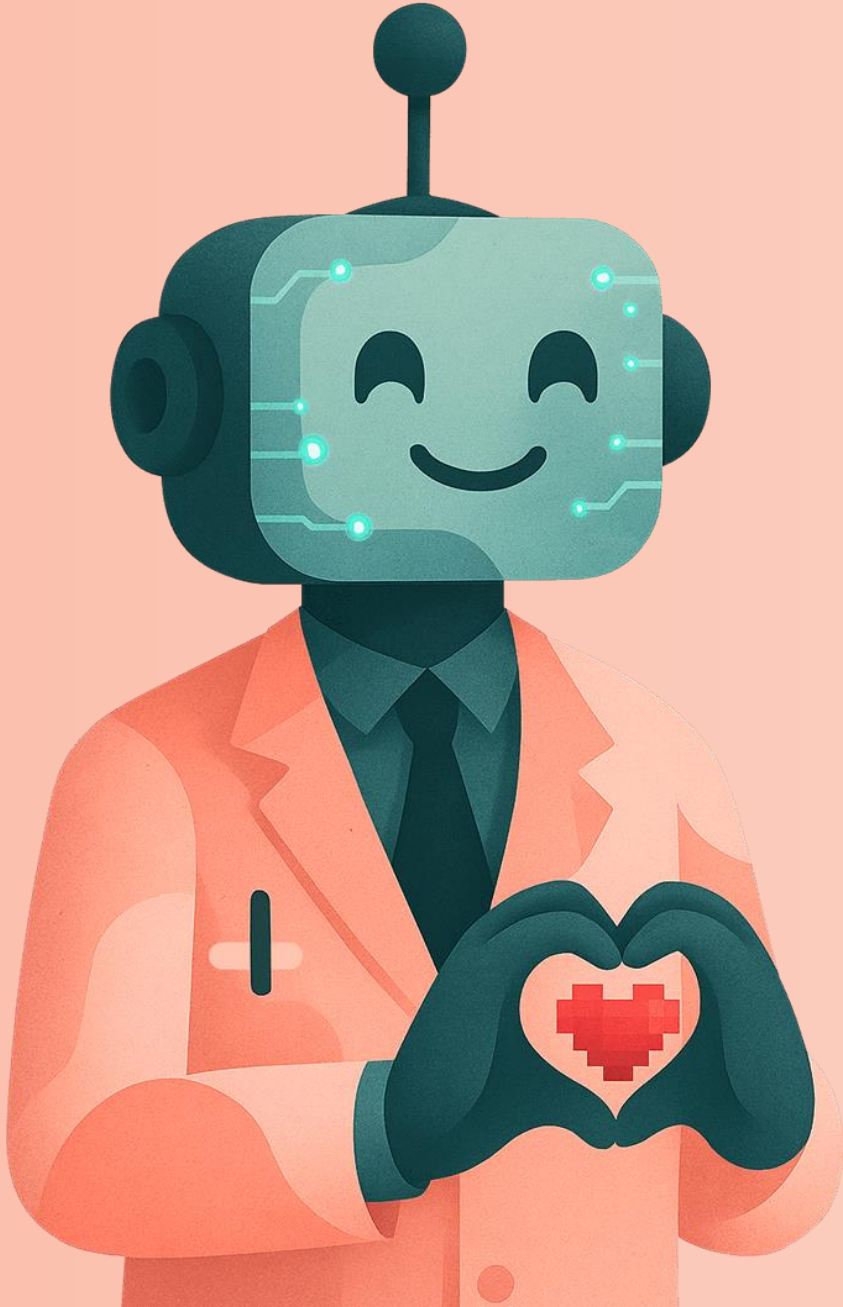


Яна Сичікова



Наталя Цибуляк





Про що сьогодні

- 1 Чи етично використовувати ШІ в освіті і дослідженнях?
- 2 Чому заборони й детектори не працюють?
- 3 Як виглядає прозоре рішення – **GAIDeT**
- 4 Як подолати стигму навколо ШІ?
- 5 Які основні принципи закріплені в Політиках БДПУ щодо використання ШІ?

Suchikova, Y., Tsybuliak, N., Teixeira da Silva, J. A., & Nazarovets, S. (2025). **GAIDeT (Generative AI Delegation Taxonomy): A taxonomy for humans to delegate tasks to generative artificial intelligence in scientific research and publishing.** *Accountability in Research*, 1–27.

<https://doi.org/10.1080/08989621.2025.2544331>



Ера ШІ наступила не вчора

Навіть якщо ми «не користуємось»
ChatGPT – ШІ вже у наших робочих
інструментах



Проблема не в ШІ; проблема
полягає в лицемірстві навколо
його використання.

Міф про чистоту

Істина надзвичайно очевидна: всі
використовують ШІ, визнають вони це чи ні.
Викладач, який заперечує це, або свідомо
сліпий, або чіпляється за романтизоване
уявлення про науку, яка давно минула

Yana Suchikova and Natalia Tsybuliak

The Purity Myth: Why Stigmatizing GAI in Academic Writing Is Harmful

Sage Journals



<https://doi.org/10.1177/10755470241313233>

Тексти «смердят» ChatGPT



International Journal of
Language & Communication Disorders

RESEARCH REPORT

Stench of Errors or the Shine of Potential: The Challenge of (Ir)Responsible Use of ChatGPT in Speech-Language Pathology

Mytsyk Hanna ✉ Suchikova Yana

First published: 08 July 2025 | <https://doi.org/10.1111/1460-6984.70088>

[Read the full text >](#)

PDF TOOLS SHARE

ABSTRACT

Background

Integrating large language models (LLMs), such as ChatGPT, into speech-language pathology (SLP) presents promising opportunities and notable challenges. While these tools can support diagnostics, streamline documentation and assist in therapy planning, they also raise concerns related to misinformation, cultural insensitivity, overreliance and ethical ambiguity. Current discourse often centres on technological capabilities, overlooking how future speech-language pathologists (SLPs) are being prepared to use such tools responsibly.



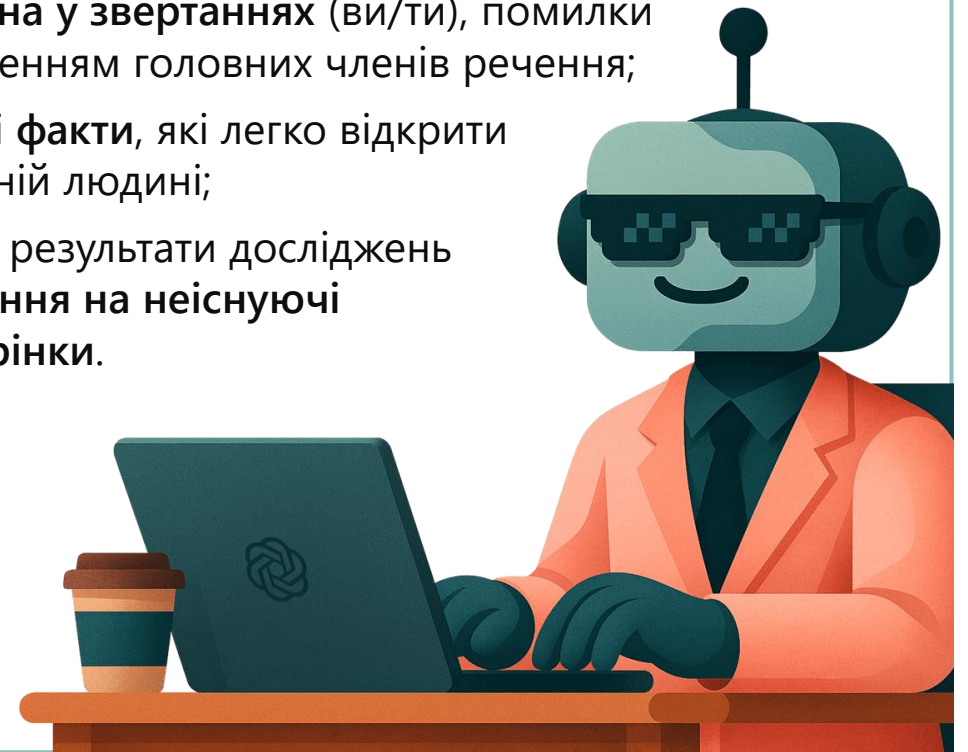
<http://doi.org/10.1111/1460-6984.70088>



Маркери ГШІ (генеративного штучного інтелекту)

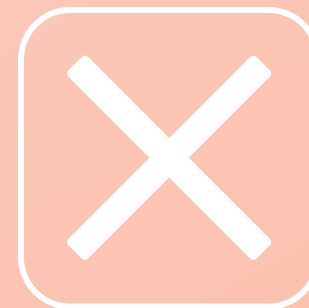
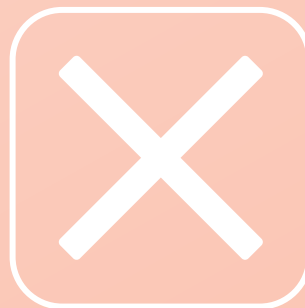
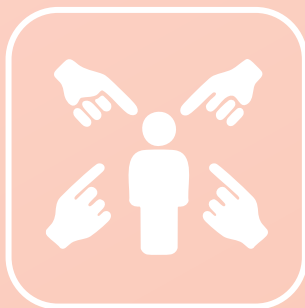
- однакові заголовки, зазвичай складаються з **двох частин і розділені двокрапкою**;
- **типова структура**, в якій вступ, висновок і переходи між розділами створені за одним шаблоном;
- наявність часто **повторюваних фраз** (не обов'язково ключових);
- **повторення по всьому тексту**, надмірне і недоречне використання окремих фраз;
- **сухий, малоемоційний виклад** без зайвих деталей, які автори схильні додавати;
- **дуже обмежене використання розмовних фраз і сленгу** в текстах, де це може бути доречним;
- надмірне використання великої кількості **розмічених і пронумерованих списків**;

- **мінімум конкретики та недоречних епітетів**, коли ШІ має занадто мало інформації для точної відповіді;
- **плутанина у звертаннях** (ви/ти), помилки з узгодженням головних членів речення;
- **вигадані факти**, які легко відкрити ерудованій людині;
- **вигадані результати досліджень і посилання на неіснуючі веб-сторінки**.



Чому стигматизація ШКІДЛИВА

- Заганяє використання ШІ «в тінь» → приховане застосування без розкриття
- Карає чесність: прозорі автори виглядають «гірше» за тих, хто мовчить
- Гальмує інновації та обмін кращими практиками/стандартами
- Погіршує якість: без відкритого обговорення немає правил перевірки/валідації
- Підсилює упередження в рецензуванні («пахне ШІ» → необґрунтовані відмови)
- Створює хибне відчуття безпеки: «заборонено» ≠ «не використовують»



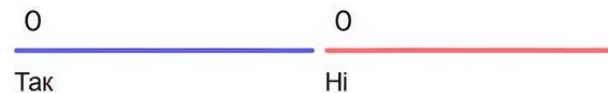


Ментіметр



1

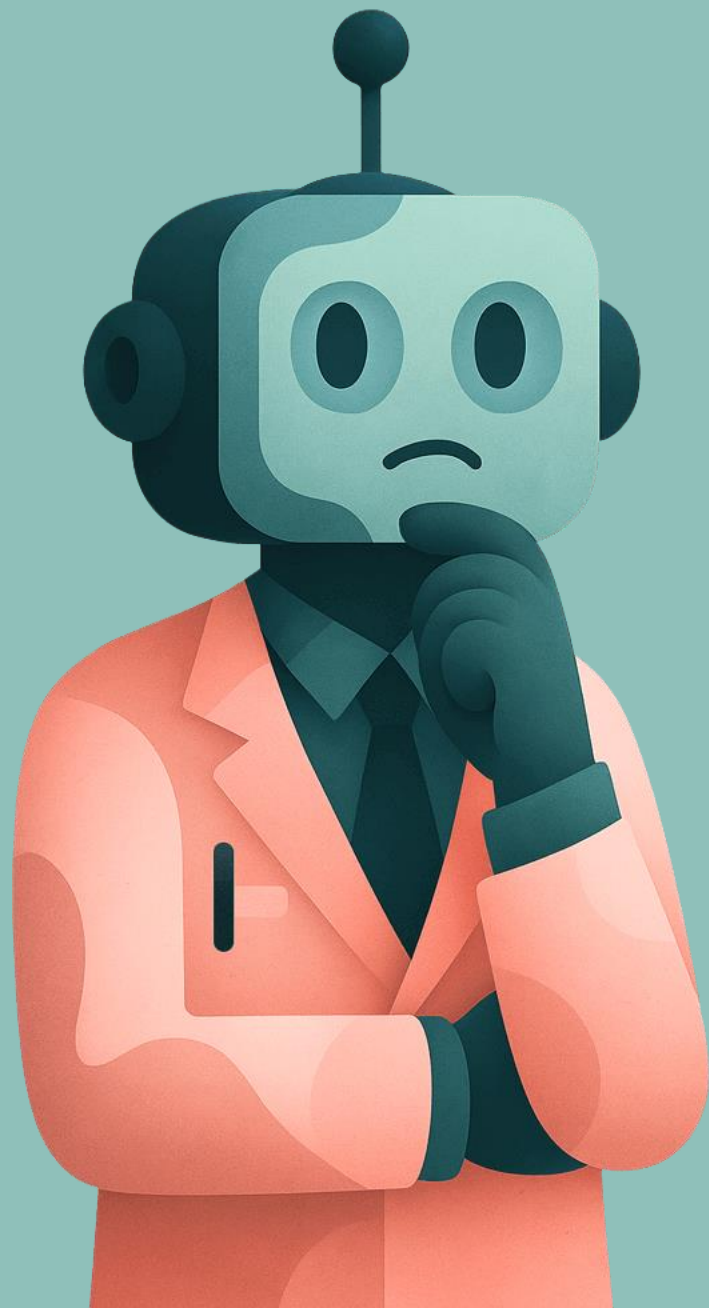
Чи використовували ви ШІ в своїй роботі за останні 6 місяців?



2

Чи розкривали ви використання ШІ у своїй роботі?





**Що кажуть
дослідження?**

Опитування Nature показує, що дослідники розділилися в думках. 5000 дослідників виявило суперечливі думки щодо того, коли прийнятно залучати штучний інтелект і що потрібно розкривати.

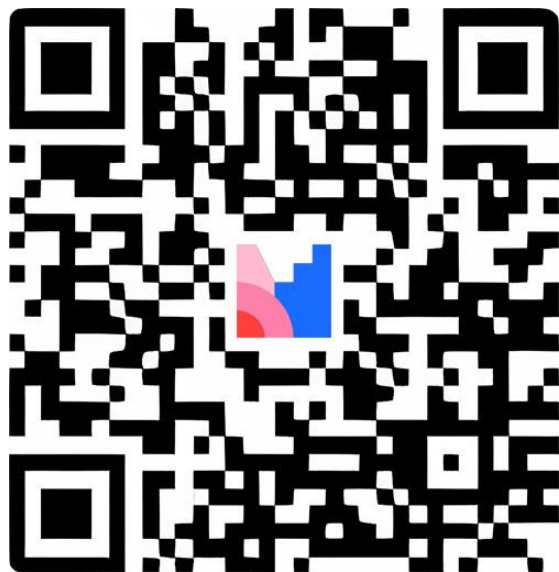
Редагування та переклад	понад 90% вважають допустимим використання ШІ для редагування або перекладу статей
Написання чернеток	65% вважають це етично допустимим, але близько третини – проти
Рецензування	60% проти використання ШІ для написання рецензій; 57% допускають допомогу ШІ в рецензуванні, але з обмеженнями
Рівень фактичного використання	лише меншість дослідників реально використовувала ШІ, і ще менше з них повідомляли про це у статтях
Розрив між думками й практикою	молодші вчені частіше використовують ШІ та більш схильні вважати це прийнятним, особливо в неангломовних країнах
Основні етичні занепокоєння	плагіат, точність, прозорість, приватність, шкода довкіллю
Використання ШІ як «вирівнювання можливостей»	для неангломовних дослідників ШІ — корисний інструмент подолання мовного бар'єру

<https://www.nature.com/articles/d41586-025-01463-8>

Розкриття використання більше не буде важливим — ШІ вже став, або от-от стане, такою ж нормою, як і використання калькулятора.



Ментіметр

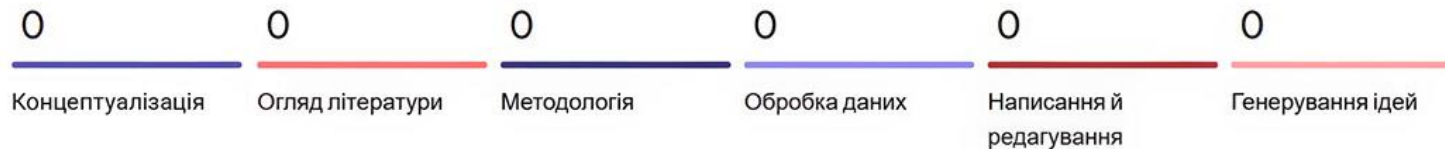


Join at menti.com | use code 7644 2636

Mentimeter

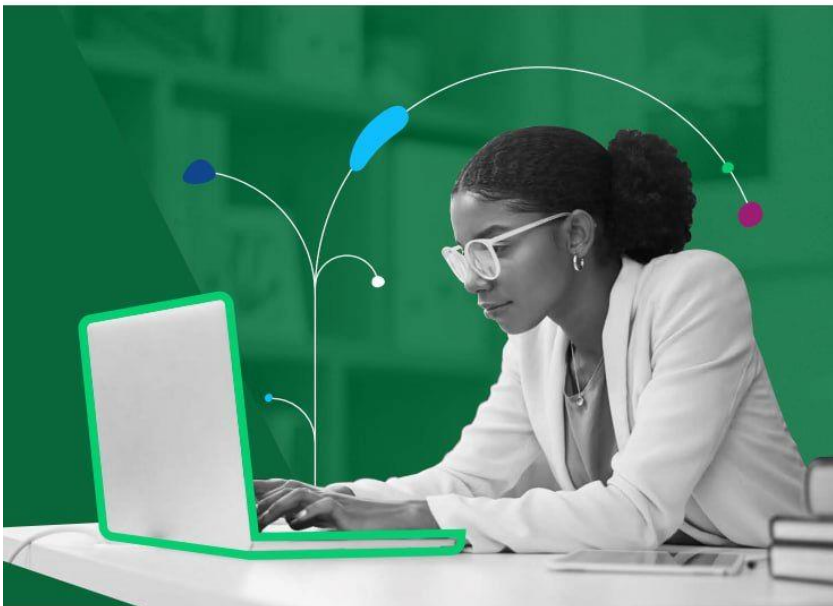
Для чого найчастіше, на вашу думку, науковці використовують ШІ?

3



Опитування Wiley

ExplanAItions



An AI study by WILEY



wiley.com/en-us/ai-study

(Спрощене посилання)



Поточний стан використання ШІ дослідниками

- 69% вважають, що розвиток ШІ-навичок стане важливим у найближчі 2 роки, а понад половина очікує, що це буде критично важливо через 5 років.
- 63% дослідників зазначають, що основною перешкодою є нечіткі рекомендації щодо прийнятного використання ШІ у їхній сфері.
- Найвідомішим інструментом є ChatGPT (90% чули, 81% використовували), тоді як Google Gemini та Microsoft Copilot відомі лише 33% і 32% відповідно.

Найпопулярніші поточні застосування ШІ

- Переклад – 40%
- Редагування тексту – 38%
- Генерація ідей – 26%
- Аналіз великих обсягів інформації – 24%
- Виявлення нових досліджень – 24%

Видавці повідомляють, що набагато більше авторів використовують ШІ для написання наукових робіт, ніж визнають це

Far more authors use AI to write science papers than admit it, publisher reports

Finding highlights promise, questions about detectors of AI-generated text

12 SEP 2025 • 4:05 PM ET • BY [JEFFREY BRAINARD](#)



У чотири рази більше авторів насправді використовують ШІ для написання статей, ніж визнають це.

Рецензенти також користуються ШІ, попри заборони.

ЧОМУ?

- **Страх відмови у публікації** – побоювання, що журнал відхилить статтю.
- **Невизначеність правил** – автори плутаються, коли саме потрібно звітувати.
- **Мовний бар'єр** – у країнах, де англійська не є офіційною, ШІ використовують удвічі частіше.
- **Ризик стигматизації** – ШІ сприймається як «гріх», а не як інструмент.

<http://doi.org/10.1126/science.z87syeh>



Living guidelines on the RESPONSIBLE USE OF GENERATIVE AI IN RESEARCH

Artificial Intelligence is transforming every stage of the research process across scientific disciplines. Generative AI tools, like ChatGPT, are powerful technologies that can facilitate scientific work and accelerate discovery, when used in the right way. The European Commission, countries and research and innovation stakeholders of the European Research Area have collaboratively developed a set of recommendations to support the responsible integration of generative AI in research.

The guidelines follow the principles of research integrity and address the main challenges researchers face when using generative AI. As the technology is evolving, [feedback from the community](#) is welcome to keep the guidelines up to date.

KEY RECOMMENDATIONS

RESEARCHERS should...

- 1 Follow key principles of research integrity, use GenAI transparently and remain ultimately responsible for scientific output.
- 2 Use GenAI preserving privacy, confidentiality, and intellectual property rights on both, inputs and outputs.
- 3 Maintain a critical approach to using GenAI and continuously learn how to use it responsibly to gain and maintain AI literacy.
- 4 Refrain from using GenAI tools in sensitive activities e.g. peer reviews or evaluations.

RESEARCH ORGANISATIONS should...

- 1 Guide the responsible use of GenAI and actively monitor how they develop and use tools.
- 2 Integrate and apply these guidelines, adapting or expanding them when needed.
- 3 Deploy their own GenAI tools to ensure data protection and confidentiality.

FUNDING ORGANISATIONS should...

- 1 Support the responsible use of GenAI in research.
- 2 Use GenAI transparently, ensuring confidentiality and fairness.
- 3 Facilitate the transparent use of GenAI by applicants.

MORE INFO



Find the complete guidelines [here](#)

Provide feedback on the guidelines [here](#)

More on ERA [here](#)

More on the AI in Science [webpage](#)

Research and Innovation

© European Union, 2024. Reuse of this document is allowed provided appropriate credit is given and any changes are indicated. European Commission and/or its member states are not responsible for the use or misuse of generative AI tools. The guidelines may need to be updated from time to time. All content is provided under the Creative Commons Attribution 4.0 International license. For more information, see the European Commission website. The guidelines are available in English, French, German, Italian, Polish, Portuguese, Romanian, Spanish, and other languages. The guidelines are available in accessible formats. The guidelines are available in accessible formats. The guidelines are available in accessible formats.

Живі настанови щодо ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШІ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Європейська Комісія разом з країнами та зацікавленими сторонами Європейського дослідницького простору (ERA) розробили низку **рекомендацій** для підтримки **відповідальної інтеграції генеративного ШІ в дослідження**.

Настанови ґрунтуються на **принципах наукової доброчесності** та враховують ключові виклики, з якими стикаються дослідники. Оскільки технології постійно розвиваються, спільнота запрошується надавати зворотний зв'язок для актуалізації настанов.



[Living guidelines on the Responsible Use of Generative AI in Research](#)



**Які рішення
пропонуються?**

Водяні знаки

Пропонується помічати тексти, згенеровані ШІ, спеціальними «водяними знаками».

Мета — відрізнати «людський» і «машинний» текст.

EDITORIAL (2024)



**ШІ-водяні знаки повинні
бути водонепроникними,
щоб бути ефективними**

**AI watermarking must
be watertight to be
effective**

Nature



<https://doi.org/10.1038/d41586-024-03418-x>

Dathathri et al. (2024)

**Масштабований водяний знак для
ідентифікації виводів великих
мовних моделей**

**Scalable watermarking for identifying
large language model outputs**

Nature



<https://doi.org/10.1038/s41586-024-08025-4>

Не дозволяйте водяним знакам стигматизувати дослідницький контент, створений штучним інтелектом

Natalia Tsybuliak & Yana Suchikova

Don't let watermarks stigmatize AI-generated research content

Nature



<https://doi.org/10.1038/d41586-024-03869-2>

Водяні знаки ризикують сприяти редуктивному та бінарному погляду на контент як на «чистий» або «зіпсований» залежно від того, чи створений він людиною, чи LLM.

Таке формулювання переключає увагу з якості контенту на метод виробництва, потенційно стигматизуючи роль LLM у творчих процесах.

Більш конструктивним рішенням була б стандартизована таксономія, яка дозволила б дослідникам чітко розкривати, як вони використовували LLM у різних дослідницьких завданнях, таких як аналіз даних, формулювання гіпотез або написання статті.

Детектори ШІ

→ Хибні спрацювання

Позначають як «AI-generated» тексти, написані людьми (ризик несправедливих звинувачень).

→ Легко обійти

Переписування чи парафраз – і детектори вже не бачать ШІ.

→ Нестабільність

Один і той самий текст різні системи оцінюють по-різному.

→ Етичні ризики

Використовуються як «каральний інструмент», а не як інструмент прозорості.

Головне питання – А навіщо?

OPINION · Volume 4, Issue 7, 100779, July 14, 2023 · [Open Access](#)

[Download Full Issue](#)

GPT detectors are biased against non-native English writers

[Weixin Liang](#)^{1,4} · [Mert Yuksekgonul](#)^{1,4} · [Yining Mao](#)^{2,4} · [Eric Wu](#)^{2,4} · [James Zou](#)^{1,2,3} [✉](#)

[Affiliations & Notes](#) ▾ [Article Info](#) ▾ [Linked Articles \(1\)](#) ▾

[Download PDF](#) [Cite](#) [Share](#) [Set Alert](#) [Get Rights](#) [Reprints](#)

» Summary

Show Outline

GPT detectors frequently misclassify non-native English writing as AI generated, raising concerns about fairness and robustness. Addressing the biases in these detectors is crucial to prevent the marginalization of non-native English speakers in evaluative and educational settings and to create a more equitable digital landscape.

Main text

Introduction

Generative language models based on GPT, such as ChatGPT, have gained significant attention in recent times. Within a mere 2 months of its launch, ChatGPT amassed over 100 million monthly active users, marking its place as one of the

<https://doi.org/10.1016/j.patter.2023.100779>

Вимога надання промтів

→ Ітеративний процес

- Робота з ШІ – це десятки мікропромтів, уточнень і редагувань. Неможливо відновити чи зафіксувати весь ланцюг.

→ Творчість автора

- Промти — частина індивідуального стилю мислення.
- Ніхто не зобов'язаний розкривати власний шлях розвитку ідеї, як і чернетки чи нотатки.

→ Нестабільність

- Наявність промтів не гарантує прозорості чи якості.
- Це перетворює наукову роботу на формальність і відволікає від головного – відповідальності за результат.

Робота з ШІ – це десятки мікропромтів і правок. Вимагати здавати весь ланцюг – так само безглуздо, як вимагати від авторів усі чернетки чи нотатки.

Проект
вноситься народними депутатами України
Стефанчуком Р.О., Гришиною Ю.М. та іншими

Закон України
“Про академічну доброчесність”

Стаття 8, пункт 6:

«Особа не може вважатися автором академічного твору (частини академічного твору), якщо він сформований (згенерований) за запитом особи комп'ютерною програмою в автоматичному режимі. При використанні в академічному творі частин, сформованих (згенерованих) комп'ютерними програмами, цей факт має бути зазначений автором (авторами) із зазначенням методики формування (генерування) або посиланням на відповідну комп'ютерну програму чи її опис.»

Стаття 24, пункт 1:

«Академічним плагіатом також є оприлюднення як результатів власної академічної діяльності текстів та/або результатів, сформованих (згенерованих) комп'ютерною програмою в автоматичному режимі, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.»

Про затвердження Положення про проведення конкурсних відборів проєктів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок та оцінювання результатів їх виконання

3. У разі застосування ШІ (окрім випадків генерації контенту) як допоміжного інструменту, документи мають містити інформацію про мету застосування ШІ, інструмент ШІ та дослівний запит (промпт), які дозволять однозначно встановити відсутність порушень академічної доброчесності під час застосування ШІ.

Використання ШІ – не плагіат

→ Що таке плагіат?

- Привласнення чужого тексту чи ідей без посилання.
- Порушення авторського права та академічної доброчесності.

→ Чому ШІ ≠ чужий автор

- Генеративні моделі не є авторами → вони не мають прав, відповідальності чи інтелектуальної власності.
- Використання ШІ не дорівнює крадіжці.

→ Справжня проблема

- Не плагіат, а відсутність прозорості: коли автор приховує, що делегував частину завдань ШІ.

Проект
вноситься народними депутатами України
Стефанчуком Р.О., Гришиною Ю.М. та іншими

Закон України “Про академічну доброчесність”

Стаття 8, пункт 6:

«Особа не може вважатися автором академічного твору (частини академічного твору), якщо він сформований (згенерований) за запитом особи комп'ютерною програмою в автоматичному режимі. При використанні в академічному творі частин, сформованих (згенерованих) комп'ютерними програмами, цей факт має бути зазначений автором (авторами) із зазначенням методики формування (генерування) або посиланням на відповідну комп'ютерну програму чи її опис.»

Стаття 24, пункт 1:

«Академічним плагіатом також є оприлюднення як результатів власної академічної діяльності текстів та/або результатів, сформованих (згенерованих) комп'ютерною програмою в автоматичному режимі, якщо цей факт не зазначено в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього.»

ChatGPT ≠ автор!

Nazarovets, S., & Teixeira da Silva, J. A. (2024)

**ChatGPT as an “author”:
Bibliometric analysis to
assess the validity of
authorship**

Accountability in Research



<https://doi.org/10.1080/08989621.2024.2345713>

Suchikova Y. & Tsybuliak N. (2024)

**ChatGPT isn't an author,
but a contribution
taxonomy is needed**

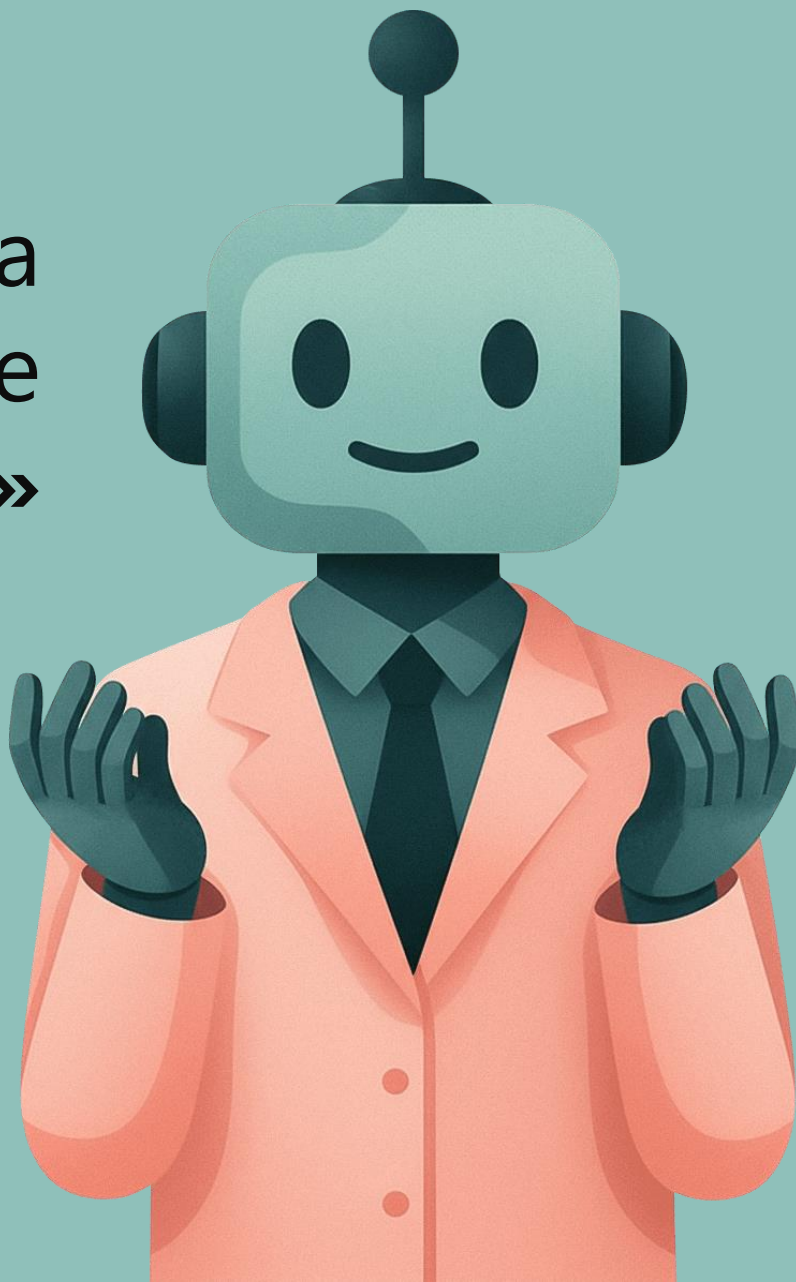
Accountability in Research



<https://doi.org/10.1080/08989621.2024.2405039>

ChatGPT не автор, але потрібна таксономія розкриття внесків

Треба
запитувати не
«Чи був тут ШІ?»



а «Що ви
делегували
зробити ШІ?»



GAIDeT

**Таксономія для
делегування людьми
завдань генеративному
штучному інтелекту
в наукових
дослідженнях
та публікаціях**



Accountability in Research
Ethics, Integrity and Policy



ISSN: 0898-9621 (Print) 1545-5815 (Online) Journal homepage: www.tandfonline.com/journals/gacr20

**GAIDeT (Generative AI Delegation Taxonomy):
A taxonomy for humans to delegate tasks to
generative artificial intelligence in scientific
research and publishing**

Yana Suchikova, Natalia Tsybuliak, Jaime A. Teixeira da Silva & Serhii Nazarovets

To cite this article: Yana Suchikova, Natalia Tsybuliak, Jaime A. Teixeira da Silva & Serhii Nazarovets (08 Aug 2025): GAIDeT (Generative AI Delegation Taxonomy): A taxonomy for humans to delegate tasks to generative artificial intelligence in scientific research and publishing, Accountability in Research, DOI: [10.1080/08989621.2025.2544331](https://doi.org/10.1080/08989621.2025.2544331)

To link to this article: <https://doi.org/10.1080/08989621.2025.2544331>

<https://doi.org/10.1080/08989621.2025.2544331>

Про GAIDeT пишуть на перших шпальтах світових академічних блогів і ЗМІ



Why universities must lead on honest AI disclosure and how a new tool can help

Universities must bridge the gap between calls for GenAI transparency and workable standards. A new taxonomy offers a practical system to declare AI's role in research openly and responsibly

Artificial intelligence in higher education Research excellence Feature article Europe

Multiple authors
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
Berdiansk State Pedagogical University

19 Aug 2025



Times Higher Education

Research Professional News

UK Europe USA Australia & NZ Africa World Opinion Funding Insight Highlighted Funding

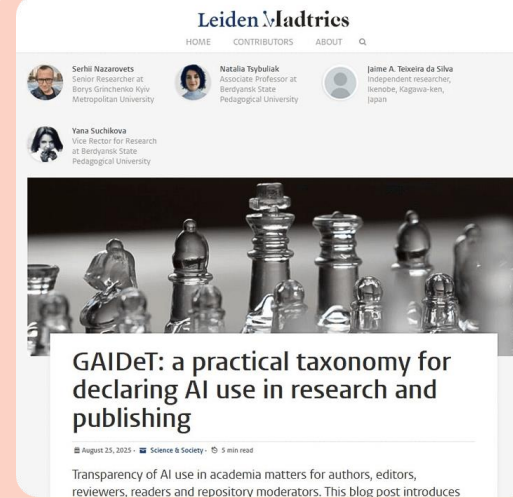
Beyond 'we used ChatGPT': a new way to declare AI in research

By Various authors

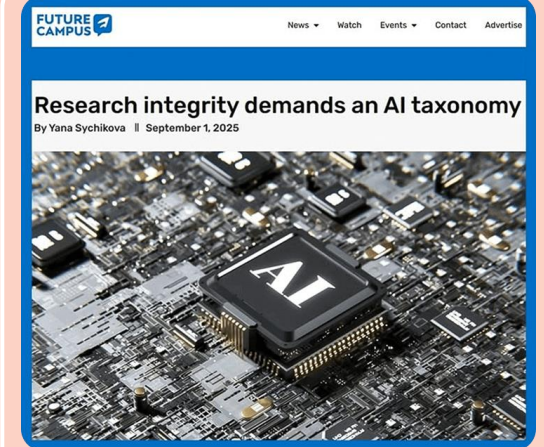
Share f X t in e



Research Professional
News



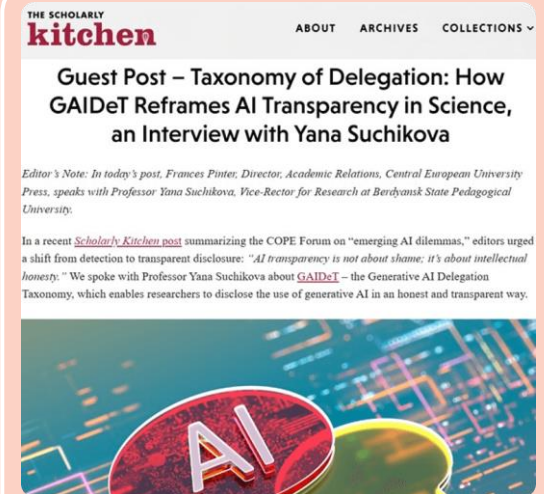
Leiden Madtrics



Future Campus



Humanistyka.dev



The Scholarly Kitchen

GalDET на сайтах світових бібліотек і університетів



[Edmon Low Library & Branch Libraries](#)



[Prof. Pedro Andretta bibliotecário e educador](#)



[LibraryLearningSpace](#)



[Texas Tech University](#)



[Iona University](#)



[Mohawk Library](#)



[Felician University Library](#)

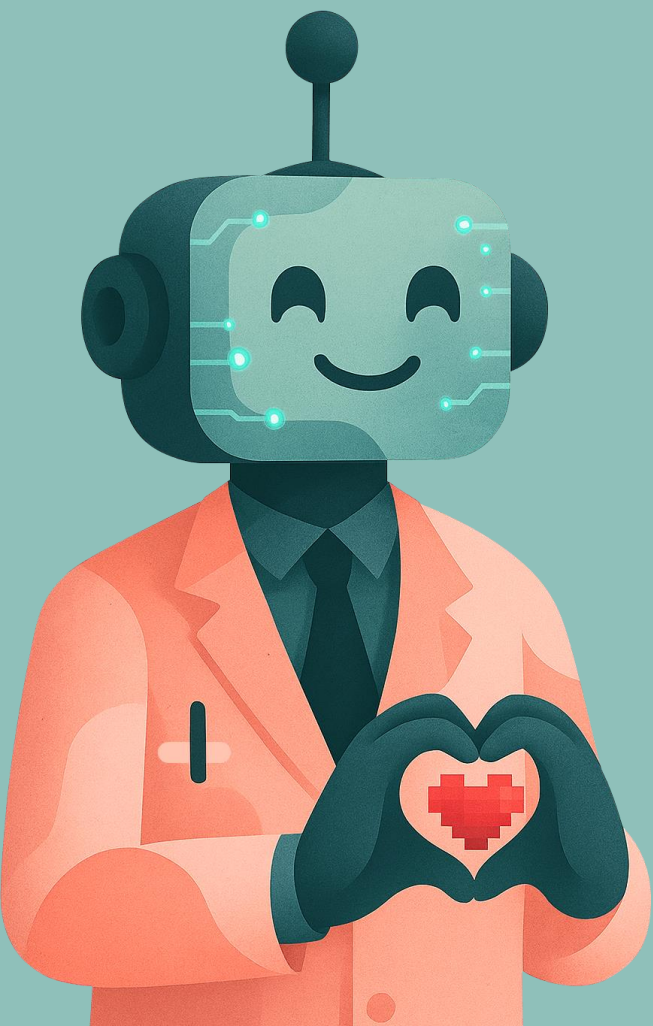


[Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian University](#)



[Universo Abierto](#)

Каразінські медичні журнали першими в Україні впровадили таксономію GAIDeT



КАРАЗІНСЬКІ МЕДИЧНІ ЖУРНАЛИ
лідери у впровадженні
політики використання ШІ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ISSN 2313-6693 (Print)
ISSN 2313-2396 (Online)
УДК 577.27+616

Scopus

Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Серія МЕДИЦИНА

KARAZIN UNIVERSITY
CLASSICS AHEAD OF TIME

The Journal of V.N. Karazin
Kharkiv National University

Series
MEDICINE

ISSN 3083-5607 (Online)
УДК 616.31

Scopus

PNMP Journal

KARAZIN UNIVERSITY
CLASSICS AHEAD OF TIME

ХАРКІВСЬКИЙ
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

KHARKIV
DENTAL JOURNAL

ISSN 2411-166X (Online)
ISSN 2312-5675 (Print)
УДК 616.8

Scopus

ПСИХІАТРІЯ, НЕВРОЛОГІЯ
ТА МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

PSYCHIATRY, NEUROLOGY
AND MEDICAL PSYCHOLOGY

ISSN 3083-5615 (Online)
УДК 577.27+616

Scopus

КАРАЗІНСЬКИЙ
ІМУНОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

KARAZIN JOURNAL
OF IMMUNOLOGY

Для чого нам GAIDeT?

→ Знімаємо стигму

- Використання ШІ — не гріх, а нова реальність. GAIDeT дозволяє відкрито і чесно декларувати допомогу ШІ.

→ Чітко показуємо внесок

- Розбивка по макро- і мікро-рівнях: що робили люди, що делегували ШІ.
- Люди залишаються єдиними авторами та відповідальними за роботу.

→ Уникаємо суперечок про авторство ШІ

- Делегування завдань ≠ співавторство.

→ Замінюємо «ШІ-детекцію» прозорою самодекларацією

- Немає сенсу ганятися за ознаками ШІ – краще зробити чесне розкриття використання.

→ Уніфікуємо декларації

- Стандартизовані формулювання.
- Онлайн-генератор допомагає легко створити декларацію для публікацій.

→ Захищаємо наукову екосистему

- Дозволяє зберігати якість, довіру та відповідальність у науці.
- Готує політики для видавництв, журналів і установ.

ШІ прийшов у науку надовго. Ми можемо боятися, можемо забороняти, а можемо навчитися працювати з ним чесно.

GAIDeT – це не про контроль над машиною. Це про нашу відповідальність залишатися людьми

Зручний, простий і зрозумілий Генератор декларацій GAIDeT

GAIDeT Declaration Generator

This is a beta version of the GAIDeT Declaration Generator — an interactive tool for researchers to disclose the delegation of tasks to generative AI (GAI) tools in accordance with the GAIDeT taxonomy.

Feedback: yanasuchikova@gmail.com nata.tsybuliak@gmail.com jaimetes@yahoo.com serhii.nazarovets@gmail.com

1. Who delegated the tasks?

e.g., Yevhen Prusakovych or "Collective responsibility"

2. Which LLM (and version) was used?

e.g., ChatGPT-4.5, Claude 3, Gemini 1.5

3. Select Delegated Tasks (from GAIDeT taxonomy)

▼ Conceptualization

- ☐ Idea generation
- ☐ Defining the research objective
- ☐ Formulating research questions and hypotheses
- ☐ Feasibility assessment and risk evaluation
- ☐ Preliminary hypothesis testing

► Literature Review

► Methodology

► Software Development and Automation

► Data Management

► Writing and Editing

► Ethics Review

► Supervision

4. Additional Comments (optional)

e.g., We used ChatGPT-4 to assist with literature synthesis....

5. Generated Declaration

Generate



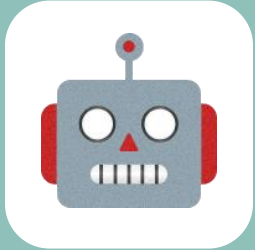
github.com/panbibliotekar/gaidet-declaration



panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration

License

© 2025 Yana Suchikova, Natalia Tsybuliak,
Jaime A. Teixeira da Silva, Serhii Nazarovets
– MIT License

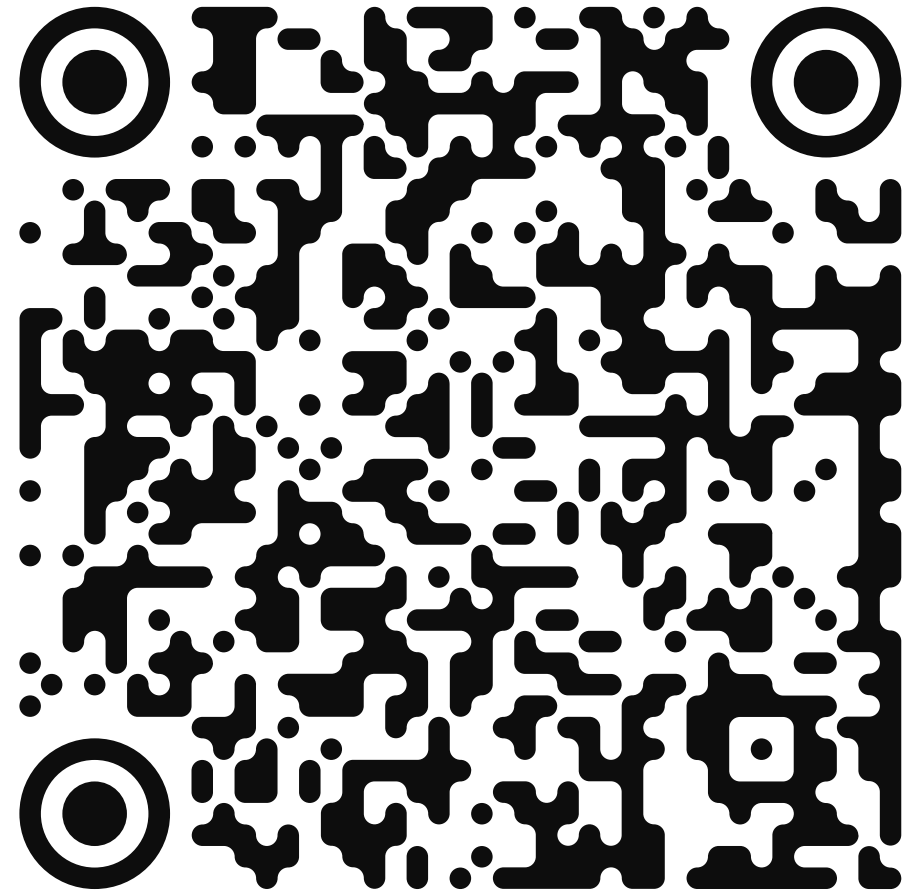


GAIDeT Declaration Generator

На практиці використання генератора декларацій GAIDeT займає лише кілька хвилин:

- 1 Введіть, хто заповнює декларацію.
- 2 Вкажіть, які інструменти GAI були використані (наприклад, ChatGPT-o3, Claude 3).
- 3 Поставте позначки у відповідних дослідницьких завданнях зі списку GAIDeT.

Потім система автоматично створює декларацію у стандартному форматі

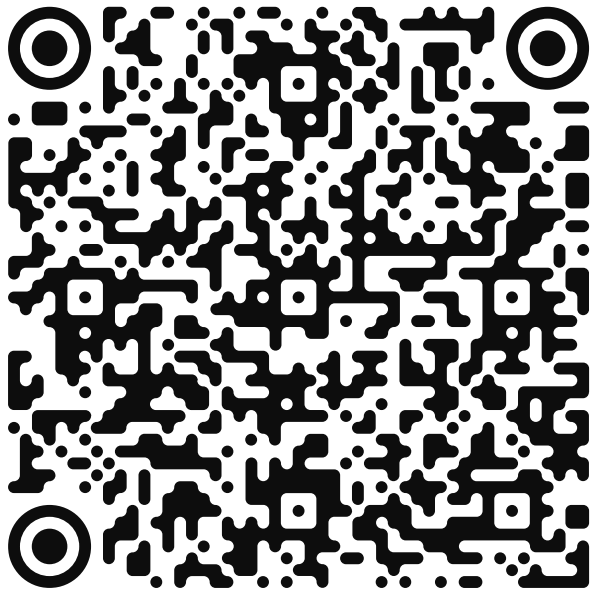


panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration

Давайте спробуємо

1

Перейдіть за посиланням:



panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html

2

Заповніть відповідні поля

☒☐☒

Ваша думка важлива

3

Згенеруйте декларацію

4

Оцініть зручність:

5. Згенерована декларація

Згенерувати

Розкриття факту делегування завдань генеративному ШІ

Автори заявляють про використання генеративного ШІ у процесі розробки GAIDeT (2025), наведені нижче завдання були делеговані іншим



Де розміщати декларацію ШІ?

→ В кваліфікаційних роботах
(курсові, магістерські, дисертації) —————→ Наприкінці вступу
(або перед переліком використаних джерел)

→ В наукових творах і інших письмових
роботах та презентаційних матеріалах
(статті, тези тощо) —————→ Перед переліком використаних джерел

В перелік використаних джерел включити посилання на статтю:

*Suchikova, Y., Tsybuliak, N., Teixeira da Silva, J. A., & Nazarovets, S. (2025). **GAIDeT (Generative AI Delegation Taxonomy): A taxonomy for humans to delegate tasks to generative artificial intelligence in scientific research and publishing.** Accountability in Research, 1–27.*

Реальні приклади декларування в наукових статтях



Не використовували ШІ

Використання штучного інтелекту

Автори рукопису свідомо засвідчують, що у процесі проведення дослідження та підготовки цього рукопису не використовували жодних інструментів або сервісів генеративного штучного інтелекту (ШІ) для виконання будь-яких завдань, перелічених у Таксономії делегування завдань генеративному штучному інтелекту (GAIDeT, 2025 р.). Усі етапи роботи – від концептуалізації до фінального редагування – виконані без залучення генеративного ШІ, виключно авторами.



Використовували ШІ

Використання штучного інтелекту

Автори рукопису свідомо засвідчують використання інструментів генеративного штучного інтелекту (ШІ) у процесі підготовки цього рукопису. Відповідно до Таксономії делегування завдань генеративному штучному інтелекту (GAIDeT, 2025 р.), за повного людського нагляду було делеговано завдання з вичитування, редагування та перекладу. Для цього використовувався ChatGPT-5 (OpenAI, версія від червня 2025 р.). Усі результати, отримані за допомогою цього інструмента, були ретельно перевірені, відредаговані та затверджені авторами, які несуть повну відповідальність за зміст і висновки публікації. Інструменти генеративного ШІ не зазначаються як автори та не несуть відповідальності за кінцеві результати. Ця декларація не поширюється на використання базових інструментів перевірки граматики, орфографії чи оформлення посилань.

Інструкція щодо використання GAIDeT Declaration Generator в освітньому процесі

Інструкція щодо використання GAIDeT Declaration Generator в освітньому процесі

1 Принцип прозорості

Кожна письмова, кваліфікаційна чи проектна робота, у якій застосовувався генеративний штучний інтелект (ГШІ), повинна містити декларацію делегування завдань ГШІ. Рекомендує створювати такі декларації за допомогою онлайн-інструмента [GAIDeT Declaration Generator]. Це забезпечує єдині стандарти, зрозумілість і достовірність розкриття.

Генератор GAIDeT вільнодоступний:

українською: <https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index-uk.html>

англійською: <https://panbibliotekar.github.io/gaidet-declaration/index>

2 Як користуватися Генератором

- 1 **Перейдіть** на онлайн-Генератор [GAIDeT Declaration](#).
- 2 **Введіть ім'я** відповідального автора/авторів роботи.
- 3 **Вкажіть інструмент** ГШІ та його версію (наприклад, ChatGPT-5, [Claude 3](#), [Gemini 1.5](#)).
- 4 **Оберіть завдання** зі списку таксономії GAIDeT, які ви делегували ШІ (наприклад: переклад тексту, редагування стилю, написання коду).
- 5 **Додайте за потреби короткий коментар** (наприклад, «використано лише для перекладу окремих фрагментів»).
- 6 **Натисніть «Згенерувати»** ("[Generate](#)") — і скопіюйте готовий текст декларації.

” Якщо ви використовуєте цей інструмент або таксономію у своєму дослідженні, будь ласка, цитуйте джерело:

Suchikova, Y., Tsybuliak, N., & Teixeira da Silva, J. A. & Nazarovets, S. (2025). GAIDeT (Generative AI Delegation Taxonomy): A taxonomy for humans to delegate tasks to generative artificial intelligence in scientific research and publishing. Accountability in Research, in press. <https://doi.org/10.1080/08989621.2025.2544331>

4 Приклад згенерованої декларації

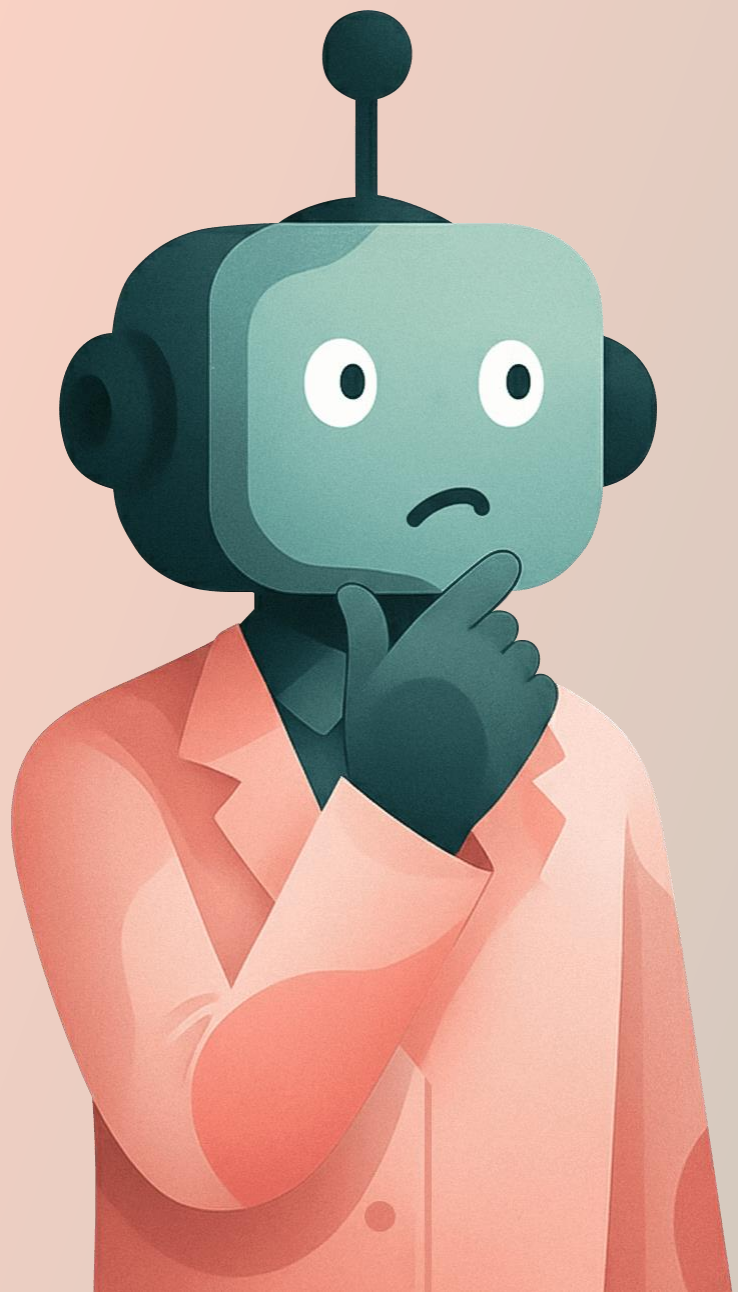
GAIDeT Declaration

Автори декларують використання генеративного ШІ в процесі дослідження та написання. Згідно з таксономією GAIDeT (2025), такі завдання були делеговані інструментам GAI під повним людським наглядом: пошук та систематизація літератури; аналіз даних; переклад; аналіз етичних ризиків. Використаний інструмент GAI: ChatGPT-5. Відповідальність за остаточний варіант рукопису повністю лежить на авторах. Інструменти GAI не вказані як автори та не несуть відповідальності за кінцеві результати.

[GAIDeT Declaration Generator](#) є універсальним інструментом для прозорого розкриття ролі ШІ в освітніх завданнях і гарантує дотримання принципів академічної доброчесності.

Ці матеріали опубліковані під **CC0 (нульовою ліцензією)**. Ви можете **вільно копіювати й вставляти** тексти у політики університету, силабуси та внутрішні документи без обмежень.

Zenodo: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17184514>



Що далі?

Що ми можемо зробити вже зараз

1

Визначити політику використання ШІ

- Чітко визначити принципи: підзвітність, прозорість, доброчесність.
- У документах і силабусах фіксувати правила використання і розкриття внеску ШІ.

2

Використовувати **GAIDeT** як стандарт прозорості

- Застосовувати **GAIDeT** у своїх власних роботах (статті, аналітичні звіти...)
- Стимулювати здобувачів вищої освіти вказувати в усіх письмових та кваліфікаційних роботах заміщувати **GAIDeT-декларацію**.
- Розміщувати її перед списком літератури або на останньому слайді презентації.

3

Оновити політики в освітніх компонентах

- Інтегрувати навички **AI literacy**: як працювати з ШІ, як перевіряти виходи, як правильно декларувати.

4

Зробити прозорість конкурентною перевагою

- Показати партнерам і суспільству: університет не боїться ШІ, а відповідально керує ним.



Політика

використання штучного інтелекту в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету

затверджено Вченою радою Бердянського державного педагогічного університету,
протокол №2 від 11 вересня 2025 року



[https://doi.org/10.5281/
zenodo.17184253](https://doi.org/10.5281/zenodo.17184253)

Мета:

Встановити правила відповідального використання генеративного штучного інтелекту (ГШІ) в освітньому процесі з метою збереження валідності оцінювання, академічної доброчесності, конфіденційності даних та формування ШІ-грамотності здобувачів освіти і викладачів.

Базовий принцип:

Відповідальне використання ГШІ у навчанні дозволено за замовчуванням, якщо інше прямо не визначено викладачем для конкретного завдання або його частини, що виконується в контрольованому середовищі з метою збереження валідності оцінювання.

Симетричність і довіра:

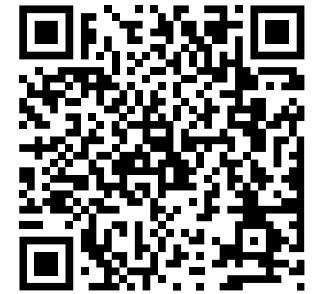
Якщо викладач використовує ГШІ для формуального зворотного зв'язку або створення навчальних матеріалів, це має бути прозоро повідомлено студентам

Політика



використання штучного інтелекту в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету

затверджено Вченою радою Бердянського державного педагогічного університету,
протокол №2 від 11 вересня 2025 року



[https://doi.org/10.5281/
zenodo.17184158](https://doi.org/10.5281/zenodo.17184158)

Наші принципові позиції:

- ✓ ми не довіряємо і не використовуємо детектори ШІ – вони ненадійні й дискримінаційні;
- ✓ натомість ми виступаємо за прозоре розкриття внесків ШІ у стандартизованій формі.

Загальний принцип прозорості:

Усі результати наукової діяльності, створені з використанням інструментів штучного інтелекту (рукописи, тези, звіти, грантові заявки, кваліфікаційні роботи тощо), повинні містити чітке й доступне пояснення ролі ШІ у дослідженні. Це пояснення є обов'язковим елементом академічної доброчесності та гарантує суспільну довіру.

Small is Sexy

Yana Suchikova, Anastasia Popova, Hanna Lopatina,
Natalia Tsybuliak

Small Is Sexy: Rethinking Article Length in the Age of AI

Learned Publishing



<https://doi.org/10.1002/leap.1659>

Переосмислення довжини статті
в епоху штучного інтелекту

“У світі, перевантаженому інформацією,
стислість може зробити наукову літературу
більш змістовною та доступною, що принесе
користь як дослідникам, так і суспільству.

TED Ideas change everything

WATCH



Less stuff, more happiness

6,250,230 plays | Graham Hill | TED2011 • March 2011

https://www.ted.com/talks/graham_hill_less_stuff_more_happiness?referrer=playlist-10_days_of_positive_thinking&autoplay=true&subtitle=en

Звідки взялися всі експерти зі штучного інтелекту?...

Колись вони були вірусологами...

Yana Suchikova & Natalia Tsybuliak (2025)

Where did all the AI experts come from? They used to be virologists...

AI & SOCIETY



<https://doi.org/10.1007/s00146-025-02287-w>

- Після COVID-19 багато дослідників різко переключилися на тему AI.
- Багато з них – не фахівці з машинного навчання, а ті ж самі, хто ще вчора писав про пандемію.
- **Головний ризик:** масовий прихід нефахівців у складну галузь без глибокого розуміння теми.

Уроки:

Не вірте нам – "експертам з AI" тільки тому, що ми гарно про це говоримо.

Справжня експертиза потребує років роботи, а не прочитаних блогів і кількох промтів у ChatGPT.

LLM створює ілюзію експертності.

Коли ШІ допомагає швидко писати красиві тексти, з'являється спокуса вважати себе знавцем нової галузі навіть без реальних глибоких знань.



Яна Сичікова

<https://orcid.org/0000-0003-4537-966X>

yanasuchikova@gmail.com



Наталя Цибуляк

<https://orcid.org/0000-0003-2474-8614>

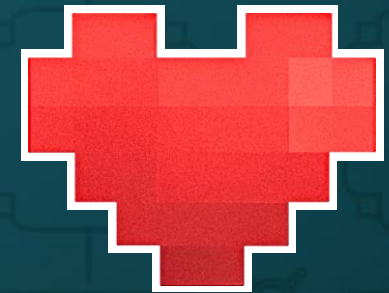
nata.tsibulyak@gmail.com

Ця презентація доступна за посиланням:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.17528531>



Також переглянь:

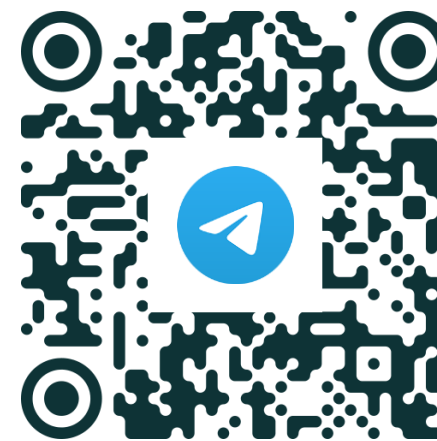
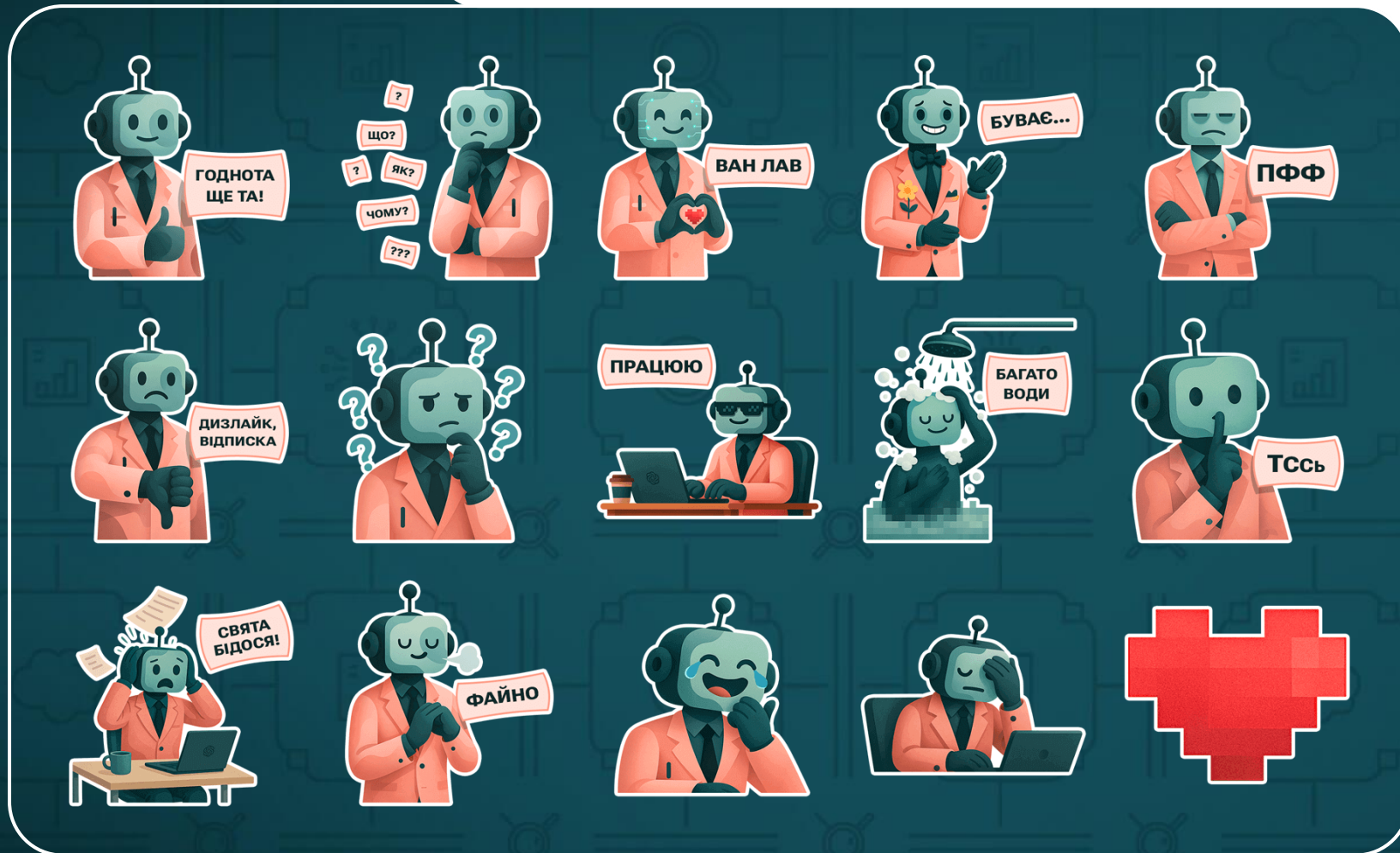
- Сичікова Я. (2025). ШІ в науці: від калькулятора до колеги? Як LLM змінюють академічні дослідження і публікації. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15784318>
- Suchikova, Y. (2025). The Purity Myth: Why Stigmatizing GAI in Academic Writing Is Harmful. In Science Communication. Newswise Research-To-Practice Webinar: Perils and Promise of Generative AI for Science Communication. Research Gate. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.15680.03841>



+ Бонус



Стікерпак «Чат ЖПТшка»



<https://t.me/addstickers/chatGPTshka>



<https://sticker.ly/s/UNWR7J>